Manuali i perdorimit KosovAR

Hyrje Frontend-i React.js + TypeScript Vite **Backend** Supabase Hostimi dhe menaxhimi i sistemit **Netlify** Përdorimi i Netlify në KosovAR: Rrjedha e punës me Netlify: Supabase Dashboard **ARKITEKTURA E SISTEMIT** Shtresa e Parë: Frontend Shtresa e Dytë: Store & Logjikë e Aplikacionit Shtresa e Tretë: Backend Rrjedha e të Dhënave Shembull në projekt: Baza e të dhënave

Mbështetje dhe kontakt teknik

Hyrje

Ky user manual është krijuar është përgatitur me qëllim që të shërbejë si një udhëzues i plotë dhe i qartë për kedo që eshte i përfshirë në mirëmbajtjen, zhvillimin dhe funksionimin e përditshëm të web aplikacionit **KosovAR**. Ai përmban informacion të strukturuar dhe praktik mbi të gjitha aspektet teknike të sistemit, që nga konfigurimi fillestar deri te monitorimi dhe menaxhimi i avancuar i funksioneve të brendshme.Ai përfshin udhëzime të hollësishme për ambientimin e mjedisit të zhvillimit, instalimin, përshkrimin e arkitekturës, menaxhimin e të dhënave, autentifikimit dhe integrimit të augmented reality (AR).

Instalimi dhe konfigurimi

Hapat në vijim paraqesin pjesën e instalimit të repositorit lokalisht prej GitHub:

https://github.com/lerdisalihi/Kosovari	clone	git
Kosovari		cd
install		npm
dev	run	npm

Teknologjitë e përdorura

Në këtë pjesë do te prezantojme listen e plotë te teknologjive të përdorura në ndërtimin dhe funksionimin e aplikacionit KosovAR. Çdo teknologji është zgjedhur për të adresuar një nevojë të veçantë të sistemit dhe për të siguruar që aplikacioni të jetë modern, i shkallëzueshëm, i sigurt dhe i lehtë për mirëmbajtje.

Frontend-i

KosovAR-i në pjesën e frontendit është i ndërtuar me komponentë të rigjenerueshëm që komunikojnë me backend-in përmes API-ve të Supabase. Ku më poshtë do të tregojmë në detaje të gjitha teknologjitë e përdorura:

React.js + TypeScript

React është libraria kryesore për ndërtimin e ndërfaqes së përdoruesit në KosovAR. Gati çdo pamje dhe ndërveprim – nga faqja kryesore, te raportimi i një problemi, e deri te modalet për komentim – janë ndërtuar me React.

- Përdoret për:
  - Strukturimin e faqes në komponente (p.sh. IssueCard.tsx, IssueReportDialog.tsx, ARQRCodeModal.tsx)
  - O Ndërtimin e formave për login/signup
  - o Komunikimin në faqe përmes React Router
- TypeScript shton tipizim të sigurt dhe na ndihmon të parashikojmë dhe shmangim gabime logjike.

Shembull në projekt:

```
const\ IssueCard = (\{\ issue\ \}: \{\ issue:\ Issue\ \}) => (\ <\! div >\! \{issue.description\} <\! / div >\ );
```

Tailwind CSS

Tailwind është përdorur për të dizajnuar aplikacionin pa pasur nevojë për file-ës të ndarë CSS. Me klasat e gatshme, kemi te dizajnuar UI moderne, responsive dhe të qartë për përdoruesin.

- Përdoret për:
  - Stilizimin e elementeve UI në mënyrë të menjëhershme (bg-white, rounded-lg, text-gray-800)
  - o Responsivitet në pajisje mobile
  - o Strukturim të kartave të problemeve, modaleve, formularëve dhe dashboard-it admin

Shembull në projekt:

Vite

Vite është përdorur si build tool për të përpiluar kodin frontend me shpejtësi shumë të lartë, krahasuar me Webpack.

- Përdoret për:
  - O Shërbim të aplikacionit në zhvillim lokal (vite dev server)
  - o Build final për deploy në Vercel (vite build)
  - Menaxhimin e environment variables (import.meta.env)

Shembull përdorimi në projekt:

const supabaseUrl = import.meta.env.VITE SUPABASE URL;

Backend

Backend-i në KosovAR nuk është një server tradicional, por përdor Supabase si një platformë "Backend-as-a-Service" që ofron auth, ruajtje të të dhënave dhe storage në cloud.

Supabase

Supabase(<u>Link</u>) është zgjedhur si backend i tërë aplikacionit KosovAR. Ai kombinon autentifikimin, bazën e të dhënave PostgreSQL, storage për media dhe RLS (Row-Level Security).

- Përdoret për:
  - o Autentifikim të përdoruesve (signUp, signIn, session)
  - o Ruajtje të raporteve të problemeve në issues (kategori, përshkrim, koordinata)
  - Ngarkim të imazheve të problemeve në storage
  - o Politika sigurie që lejojnë vetëm autorin të shohë/edit raportin e tij (auth.uid() = user_id)
  - o Kontrollin e roleve (citizen vs. institution)

Shembull në projekt:

```
const { data, error } = await supabase
.from('issues')
.insert([{ description: "Dritë e thyer", latitude, longitude }]);
```

Zustand

Zustand është përdorur për të menaxhuar gjendjen globale të aplikacionit pa komplikime si Redux. Ai është veçanërisht i përshtatshëm për KosovAR për shkak të kompleksitetit relativisht të ulët të logjikës së brendshme.

- Përdoret për:
  - Menaxhimin e listës së issues (problemeve)
  - o Ndryshimin e gjendjes së raportimit (isReportingMode)
  - o Operacione si addIssue, deleteIssue, updateIssueStatus

```
Shembull në projekt:

addIssue: async (newIssue) => {
```

```
const { data } = await supabase.from('issues').insert(newIssue);
set(state => ({ issues: [...state.issues, data[0] ] }));
}
```

Hostimi dhe menaxhimi i sistemit

Netlify

Netlify është platformë moderne për hostimin e aplikacioneve frontend statike, si ato të ndërtuara me React + Vite etj. Ajo ofron një përvojë shumë të thjeshtuar për deploy dhe integrim me GitHub, si dhe një sërë funksionalitetesh që automatizojnë ndërtimin dhe publikimin e përmbajtjes në web.

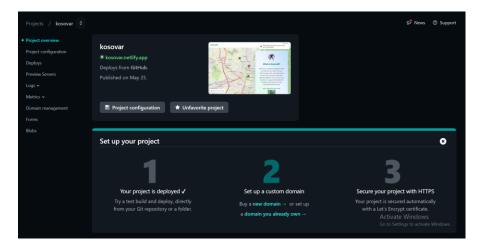
Përdorimi i Netlify në KosovAR:

Në projektin KosovAR, Netlify përdoret për të:

- Hostuar build-in e frontend-it (React/Vite)
- Siguruar HTTPS automatik me SSL
- Menaxhuar CI/CD përmes GitHub (çdo push në main → deploy)
- Ofruar **preview deployments** për çdo pull request që krijohet

Rrjedha e punës me Netlify:

- 1. Mirëmbajtësi bën push në GitHub.
- 2. Netlify automatikisht detekton ndryshimin dhe ekzekuton:
  - a. npm install
  - b. npm run build
- 3. Dosja dist/ e krijuar nga Vite publikohet në CDN-in e Netlify.
- 4. Aplikacioni bëhet i aksesueshëm përmes një domain-it: https://kosovar.netlify.app

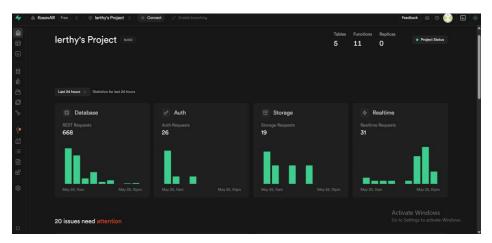

Supabase Dashboard

Supabase Dashboard është paneli ku menaxhohet backend-in e aplikacionit KosovAR. Ai shërben si zëvendësues i një backend-i tradicional dhe përfshin:

- **1. Tables & Data Explorer-**Përdoret për të parë dhe menaxhuar të dhënat në tabelat users, issues, comments, etj. Lejon inspektim, filtrim dhe shtim manual të të dhënave.
- **2. Authentication-**Shfaq listën e përdoruesve të regjistruar. Mund të shihen email-et, rolet dhe metadata, si dhe të ndryshohen manualisht.
- **3. Storage-**Përdoret për të ruajtur imazhet e problemeve të ngarkuara nga përdoruesit. Adminët mund të shohin dhe fshijnë skedarë nga folderi public.
- **4. Policies** (**RLS**)-Kontrollojnë qasjen e përdoruesve te të dhënat. Në KosovAR, vetëm përdoruesi që ka krijuar një raport ose një institucion mund ta editojë ose shohë atë.
- **5.** Logs & SQL-Lejon debug të operacioneve (login, insert, update) dhe krijimin e queries për testim apo statistika.

Arsyeja pse është efektive përdorimi i saj është sepse mundëson menaxhim të plotë të të dhënave, qasjes, mediave dhe sigurisë – pa nevojën e ndërtimit të një backend-i të dedikuar nga e para.

ARKITEKTURA E SISTEMIT

Arkitektura e aplikacionit **KosovAR** është e ndarë në tri shtresa kryesore, të ndërtuara sipas parimeve të ndarjes së përgjegjësive (**Separation of Concerns**) dhe modularitetit. Kjo qasje ndihmon në mirëmbajtjen, testimin dhe shkallëzimin e aplikacionit.

Shtresa e Parë: Frontend

Frontend-i është ndërtuar me **React.js** + **TypeScript**, ku çdo funksionalitet përfaqësohet me komponentë të ndarë dhe të ripërdorshëm.

Përgjegjësitë:

- Menaxhimi i ndërveprimeve të përdoruesit (formularë, klikime, QR scanner)
- Vizualizimi i përmbajtjes dinamike (karta të problemeve, komentet)
- Dërgimi i të dhënave në backend përmes Supabase SDK
- Marrja e të dhënave në kohë reale dhe rifreskimi i UI-së

Komponentët kyç:

- IssueReportDialog.tsx Formular për krijimin e raportit
- IssueCard.tsx Komponent për shfaqje të problemeve të raportuara
- ARQRCodeModal.tsx Aktivizon kamerën dhe lexon QR code për AR
- Header.tsx, Footer.tsx Komponentë të përbashkët të layout-it

Shtresa e Dytë: Store & Logjikë e Aplikacionit

Kjo shtresë është përgjegjëse për **menaxhimin e gjendjes së aplikacionit** dhe për ndërveprimin me backend-in në mënyrë të qëndrueshme dhe të kontrolluar.

Teknologjia:

• Përdoret **Zustand** për të krijuar store-e funksionale dhe të lehta për përdorim

Funksionet kryesore:

- fetchIssues() Merr të gjitha problemet nga Supabase
- addIssue(data) Shton problem të ri në DB dhe rifreskon gjendjen
- updateIssueStatus(id, status) Ndryshon statusin e një problemi ekzistues
- deleteIssue(id) Fshin problem nga DB dhe UI

Skedarët:

- src/store/issues.ts Gjendja dhe funksionet për raportet
- src/store/auth.ts Gjendja e përdoruesit të kyçur dhe roli i tij

Shtresa e Tretë: Backend

Supabase është zgjedhur si backend cloud për shkak të integrimit të Auth, Database dhe Storage në një platformë të vetme dhe të menaxhueshme pa server të dedikuar.

Komponentët:

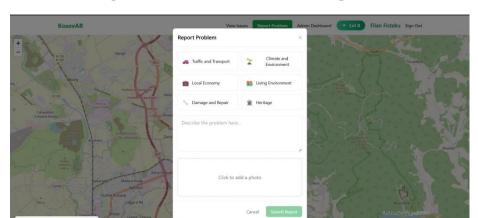
- Supabase Auth për autentifikim me email/password dhe menaxhim të sesioneve
- Supabase PostgreSQL ruan të gjitha të dhënat (raporte, përdorues, komente, vota)
- Supabase Storage ruan mediat që përdoruesit ngarkojnë (foto të problemeve)
- **RLS** (**Row-Level Security**) siguron që çdo përdorues sheh vetëm të dhënat që i përkasin atij ose sipas rolit të caktuar

Skedari kryesor për komunikim:

• src/lib/supabase.ts – Krijon një instancë të klientit Supabase për përdorim në të gjithë aplikacionin

Rrjedha e të Dhënave

- 1. **Përdoruesi hap modalin** për të raportuar një problem (IssueReportDialog)
- 2. Plotëson përshkrimin, zgjedh kategorinë, vendos lokacionin (përmes browser geolocation) dhe opsionalisht ngarkon një imazh
- 3. Në klikim të "Raporto", aplikacioni:
  - a. Dërgon të dhënat përmes funksionit addIssue() në useIssueStore
  - b. Kjo funksion përdor Supabase SDK për të bërë një insert në tabelën issues
  - c. Nëse ka media, ajo ngarkohet në supabase.storage.from('public').upload(...)
  - d. URL e medias vendoset në fushën image_url të tabelës
- 4. Nëse gjithçka shkon mirë:
  - a. Gjendja rifreskohet me fetchIssues()
  - b. UI shfaq problemin e ri menjëherë për përdoruesin dhe për të tjerët (varësisht nga roli)
- 5. Të gjitha këto veprime janë të mbrojtura përmes:
  - a. JWT token të përdoruesit të kyçur

b. RLS që kufizon shikimin dhe modifikimin sipas auth.uid() dhe user_metadata.role

Shembull në projekt:

```
const { data, error } = await supabase.from('issues').insert({
  category: values.category,
  description: values.description,
  image_url: imageUrl,
  latitude,
  longitude,
  user_id: user.id,
});
```

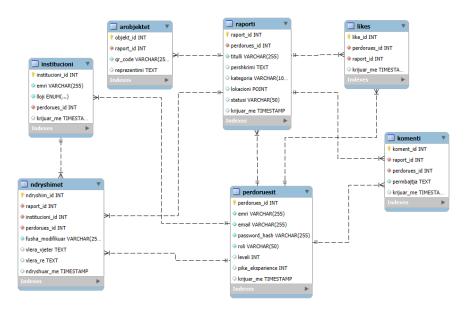
Përfitimet nga kjo arkitekturë janë:

- Shkallëzueshmëri: Frontend dhe backend janë të ndarë dhe mund të rriten në mënyrë të pavarur
- **Modularitet**: Çdo komponent ka një rol të qartë (UI, gjendje, backend)
- Siguri: Çdo qasje është e kontrolluar me RLS dhe autentifikim
- Shpejtësi zhvillimi: Supabase e zvogëlon nevojën për backend të ndërtuar me dorë

Baza e të dhënave

Aplikacioni KosovAR përdor një bazë të të dhënave të ndërtuar mbi **PostgreSQL**, e menaxhuar përmes **Supabase**, me fokus në modularitet, siguri dhe qartësi të strukturës. Supabase ofron gjithashtu funksione të integruara për autentifikim dhe ruajtje të skedarëve, por pjesa kryesore e logjikës së të dhënave ruhet në

Mbështetje dhe kontakt teknik

Në rast se keni nevojë për ndihmë teknike apo rikuperim të të dhënave knontaktoni ne emalin tonë support@kosovarapp.com ose në numrin tonë të telefonit: +383 44 505 000

Ekipa jonë është në dispozicion 24/7 për mirëmbajtje dhe asistencë emergjente.